עב ו מיי׳ שם הלכה ח: עג ז מיי׳ שם הלכה ט: עד ח מיי׳ שם הלכה ו:

טו י מיי שם הלכה ו:

עא.

כל היום. בפרק מקום שנהגו (פסחים דף נו.) מפרש

שם דקלים זכרים שאין נושאין פירות

לכך נראה איפכא דניסחני הם הנקבות

אבל הזכרים עושים פירות ובערוך

פי׳ בערך ניסחן ^{מ)} דניסחני הם התמרים

קטנים שבקטנותן הם מתוקין וכשגדילין

נעשין מרים כעין שקדים מרים דסוף

פ"ק דחולין (דף כה:) ולכך מותר

לקוללן פן יופסדו ומרכיבין דקלים פי׳

בערוך שהם דקלים נקבות שמתחוים

לזכר ומשיר פירותיו עד שמביחין זכר

וכורכיו בו ומשתמריו פירותיו ושמא

דוקא דקלים דנוחים ליאבד יותר דאמר

במדרש מה ממר זו יש לה מחוה

אף ישראל יש להם תאוה לעשות

רלון אביהם שבשמים ואמר בדקל

יריחו מעשה באחד שראה () דקל

אחד אמר להם לדקלים שביריחו מתאוה

והביא ייחור מדקל אחד מיריחו והרכיב

בו וטען פירות כבתחילה:

וכורכין את שמע. נפרק מקוס

היכי עבדי ס) אמר רב יהודה בה]

אמר שמואל ולא היו מפסיקים ונראה

לפרש דלה היו מפסיקין בין ישראל

לשם שלא יהא נראה כאומר לישראל

שישמע את השם ופשטיה דקרא היינו

שמע ישראל כי ה' אלהינו ה' אחד

ובירושלמי אמרינן שלא היו מפסיקין בין

בין תיבה לתיבה ויש מי שאומר שלא

היו מפסיקין בין אחד לברוך:בי] וקוצרין לפני העומר. יש

בדברי רבי מאיר קולרין ש וגודשין וכן

ספרים שכתוב בהן

וקוצרין

שנהגו (פסחים נו.) מפרש

מסורת הש"ם

 ל) (עמ"ש תוק' נזיר כד: ד"ה מ"ש], ב) [ברכות מד: נד"ה יב:],
 נעיל סח.] פסחים יא.,
 ססחים נו., ד) פסחים נו., ד) פסחים נו., ד) פלעיל ע:], ז) פסחים נו. [תוספתא שם פ"ג הט"ו], ח) ל"ל מהבאה. ל"ק, **ט**) ובחלוור יעב"דו. י) ועי' מוס' עב. ד"ה כריכות], נקום שאי אתה יכול להביא ישראל ופשטיה כו' וכן הוא בפסחים דף נו ועייו בתום' ד"ה לא. ל"ק, ע) ובתוספתא שלפנינו

תורה אור השלם

1. וְאָם תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיִיֶּ אָבִיב קלוּי בָּאֵשׁ גַּרשׁ בַּרְמֶל תַּקְרִיב אַת מִנְחת ויקרא ב יו שבעה שבעת תספר לה 2. שְּבְּעָּוֹ שָּבְעוֹנוֹ וּנִטְפָּוֹ כּוְ. מַהְחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקְּמָה תּחֵל לִסְפּר שִׁבְעָה שָׁבָעוֹת:

לְּפָבּר שֹבְּעָה שְׁבָּעוֹה דברים טו ט בּרְתָב הְּפְצִיר בְּבִּעוֹי בְּעַשִּׁיך אָשׁר תּוֹרֶע בַּשְׁדָה וֹתְג הְאַסְפְּר אָת בְּצֵאת הַשְׁדָה בְּאַסְפְּרְ אֶת מַעשִׁיך מוְ הַשְׁדָה מַעשׁיר מוְ הַשְׁדָה בּרַב אָל בְּנֵי יִשְׂרָאל בְּרַבר אָל בְּנִי יִשְׂרָאל הַרְאַל אַלְהַם בִּי תְבאוּ אַל הַרְאַל אַלְהַם בִּי תְבאוּ אַלַ

הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם

הגהות הב"ח

 (a) נמ' מכלל דאיכא דלאו אביב ודילמא דלאו: (ב) שם דאיכא דלאו בר חרמש ודלמא דלאו: דלאו בר חרמש ודלמא דלאו:
 (a) שם מכלל דלאו בר קמה ודילמא דלחו: (ד) שם במשנה ולא יעשה: (ס) רש"י ד"ה כל זרכו: (ו) ד"ה מכלל דאיכא דלאו בר חרמש וכו' אלא האיכה דלחו בר חרמש ועיי אלה מעומר הסיד: (ו) ד"ה קולרין וכרי ואין בהם איסור: (א) ד"ה אימתי וכרי שליש קולר אף אח"כ הסיד ואח"כ מ"ה אף משהפיאה שליש אף מחיל לקצור כל"ל ותיבת יקלור נמחק:

לעזי רש"י

ייביל"ש [יבילי"ש]. אלומות (לא קשורות), עמירים.

מוסף רש"י

לגבי יאשיה דדריה. אמורא הוא וכדורו של ר"א כן פדת, ועוד היה כ' יאשיה שהיה תנא בר פלוגמא דר' יונמן בכוליה גמרא, והיינו דקאמר לר' יאשיה דדריה, דלא מימא לר' יאשיה תו דלאו אורם ארנוא למימרא הזקן, דלא אורח לרעה למער למיתרה ליה הכי, שגדול וחן ממנו היה (סופה יש). זיש להבין מכאן שעדיין בימי ר"א היה כי יאשיה בכ פלוגמיה דר' יוומן קיים, להכי אינטריך למיתוה לר' יוומן קיים, יאשיה להכי אינטריך למיתוה לר' יאשיה הריכה, ללפוקי כ' יאשיה קשישת (קדושין לו:). סודני. בעל שכר תמרים, ור' פפת מוכר שכר היה כדאמר באיזהו מוכר שכר היה כדחמר בחידם!
נשך נדף סה.) טרשא דרב פפא
שכחי לא פסיד, ואחר רב פפא
אי לא סיד, ואחר רב פפא
אי לא דרמאי שכרא לא
אי לא דרמאי שכרא לא
איעתרי (פסחים קיב.) והוא
נקרא סודני כדאמרינן חמרי
במלוון לבי סודנא רהוט עוברבות
במלוון לבי סודנא רהוט עוברבות

לרכי יאשיה דדריה. שהיה בדורן ובן גילו לאפוקי רבי יאשיה הגדול קוצרין בית השלחין. פירשתי לעיל ל): בורביבין דקלים שהיה תנא: שמחיר בהשרשה. שאם השריש קודם לעומר עומר מתיר ואט"ג דלא גדל כלום: מנלן. בתמיה: דכסיב אביב. קלוי באש דמנחי כופרא דיכרא בגו נקובתא וחימה דהתם לעיל (דף נג.) אמרינן (ויקרה ב), מדקאמר מן האביב הבא העומר: **מכלל דאיכא דלאו אביב.** גבי רבי אילעי קן כפנייחא בשביעית בדניסחני קן ופירש בקונטרס

> קרא אלא מהבאת העומר לחודיה: . והפריך דלמא דלאו אביב. שרי ולעולם שהביא שליש אבל תבואה שלא הביאה שליש לא שרי לה עומר. (ה) אביב מבושל כל לרכו: מכלל דאיכא דלאו בר חרמש. והיינו שלא הביא שליש דאי הביא שליש בר חרמש הוא ושרי ליה עומר דהא לא מעטיה אלא (ו) מחרמש ח) בון: וקפריך דלמה דלהו בר מרמש. שרי ולעולם דהוא כבר שחת וראוי למאכל בהמה אבל השרשה לא שרי: המה. מהחל חרמש בהמה: מכלל דאיכא דלאו יון קמה. שאין לו קמה והיינו השרשה: אנס. שגדלה מעט לכוף ראשו בלד העיקר כמו (ישעיה נח) הלכוף כאגמון ראשו: אשר מורע. יה] וחג הקליר ביכורי מעשיך אשר תזרע (שמות כג) משעת זריעה שרי ובשתי הלחם כתיב יש ואזריעה דעומר קאי דשתי הלחם לא שרו למקדש אלא תבואה דשרי עומר להדיוט שרו שתי הלחם למקדש: סודני. תלמידי חכמים על שם סוד ה' ליראיו ומהלים כה). ל"ח רב פפח רמי שכרח הוה כדאמרינן בפסחים (דף קיג.) כ] אי לאו דרמאי שכרא לא איעתרי וסודני מיקרי כדאמרי׳ התם תמרי באוכלוךש אבי סודנא רהוט ואמאי קרו ליה סודנא סוד נחה שמעשרת וגמילות חסדים: בשדה כחיב. עד שיהא נקלט ונשרש בשדה: בזתבר' קולרין בית השלחין שבעמקים. מפני שמפסידים מהר ועוד דרעות הן ואין (ו) איסור בא] בקלירה: מותר לקלור שחת. קודם לעומר להאכיל לבהמתו: אימתי בומן שהתחיל. לקולרה ללורך בהמה עד שלא הביאה שליש קונר אף (ח) משהביאה שליש: אף יקנור. יתחיל להצור ויאכיל לבהמתו משהביאה שליש בב]: קולרין מפני הנטיעות. שלא יפסדו לפי שאותה תבואה אינה ראויה לעומר כדאמרינן פ' כל הקרבנות (לקמן פה.) אין מביאין לא מבית השלחין ולא משדה האילן ואמרינן בשמעתין ממקום שאי אתה מביא אתה קולר. ל"א מפני הנטיעות משום כלאים ולהכי נקט נטיעות משום אורחא דמילתא פעמים שאדם זורע תבואה

וקשרי ליה עומר דהא לא ממעטיה

לרבי יאשיה דדריה לא תיתב 6אכרעיך עד דמפרשת ליה להא 6 מתני' מנין לעומר שמתיר בהשרשה מגלן דכתיב יאביב לאו מכלל דאיכא דלאו אביב (6) דלאו אביב ולעולם דעייל שליש אלא אמר שמואל מהחל חרמש לאו מכלל דאיכא דלאו בר חרמש (כ) דלאו בר חרמש ולעולם שחת אמר רבי יצחק קמה לאו מכלל דלאו בר קמה (י) דלאו בר קמה ולעולם אגם אלא אמר רבא משעת זריעה אמר ליה רב פפא אשר תזרע משעת זריעה לרבא אי הכי אע"ג דלא השריש גמי אמר ליה יסודני בשדה כתיב: מתני׳ יו מאקוצרין בית השלחין שבעמקים אבל לא גודשין אנשי יריחו קוצרין ברצון חכמים וגודשין שלא ברצון חכמים ולא מיחו בידם סקוצר ילשחת נו מאכיל לבהמה א"ר יהודה יאימתי בזמן דו שמתחיל עד שלא הביא שליש ר"ש אומר 🕫 יקצור ויאכיל אף וו משהביא שליש רוקוצרין מפני נטיעות יו מפני בית האבל מפני ביטול בית המדרש (ד) הלא יו יעשה אותן כריכות אבל מניחין צבתים ימצות העומר לבא מן הקמה לא מצא יביא מן העמרים 'מצותו לבא מן הלח לא מצא יביא ייבש "מצותו לקצור בלילה יו "נקצר ביום כשר 'ודוחה את השבת: גמ' תניא ר' בנימין אומר כתוב אחד אומר יוקצרתם את קצירה והבאתם את עומר וכתיב ראשית קצירכם אל הכהן הא כיצד ממקום שאתה מביא אי אתה קוצר ממקום שאי אתה מביא אתה

בתוספתא ובשלא ברלון חכמים תנתא כי ונותנין קוצר אימא ממין שאתה מביא אי אתה קוצר ממין שאי אתה מביא אתה קוצר ההוא לא מצית יאמרת מדרבי יו יוחנן: אנשי יריחו קוצרין ברצון חכמים וגודשין שלא ברצון חכמים [וכו']: יכו מאן שמעת ליה ראמר מיחו ולא מיחו רבי יהודה וסבר ר' יהודה קצירה דאנשי יריחו ברצון חכמים הואי והא תניא "ששה דברים עשו אנשי יריחו שלשה ברצון חכמים ושלשה שלא ברצון חכמים ואלו שברצון חכמים יו מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין לפני העומר ברצון חכמים ואלו שלא ברצון חכמים גודשין לפני העומר ומתירין גמזיות של הקדש של חרוב ושל שקמה ופורצין פרצות בגנותיהן ובפרדסותיהן להאכיל נשר לעניים בשני בצורת בשבתות ובימים מובים דברי ר"מ אמר לו רבי יהודה אם ברצון חכמים יו הן עושין יהו כל אדם עושין כן אלא אלו ואלו פין שלא ברצון חכמים ועל שלשה מיחו בידם ועל שלשה לא מיחו בידם ואלו שלא מיחו בידם מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין וגודשין לפני העומר ואלו שמיחו בידם

מתירין ואין שם נטיעות ואחר זמן עולות שם נטיעות מאליהן ולריך לקלור את הזרעים משום כלאים: ו**מפני בים האבל.** שאין להם מקום פנוי לישב ברחבה לברך ברכת רחבה כדאמר בפ"ק דכתובות (דף מ:) אחינו המיוגעים וכו': ו**מפני בים המדרש.** שאין מקום לישב לתלמידים דהני קליר מלוה נינהו: כריכות. אלומים") קשרים: לבוחים. בלא קישור שקורין "יביל"ש: מן הקמה. שתהא קלירה לשמה כדכתיב (דברים מו) מהחל חרמש בקמה: לא מלא. שכבר נקלר הכל: מן הלח. דכתיב כרמל (ויקרא ב) רך ומל [סו:]: לקלור בלילה. כדאמר בריש פירקין [סה.]: גבו' וקלרחם את קלירה והבאסם את עומר (וגוי). דמשמע שיכול לקצור קודם הצאת העומר וכחיב ראשית קצירכם דמשמע שתהא ראשית לכל הקצירות: סממקום שאסה. יכול להביא בין עומר: אי אסה קולר. קודם לעומר: ואימא ממין בדן שאי [אסה מביא] אסה קולר. חטין וכוסמין ושבולת שועל ושיפון שמותר להצור הודם לעומר שהרי אין העומר בא מהם: מדרבי יוחנן. דאמר לעיל וע:) אחיא ראשים מחלה: מאן שמעת ליה דנקע לישנא דמיחו ולא מיחו. כדקתני במתניתין ולא מיחו בידם חכמים: רבי יהודה היא. כדמפרש לקמן: מרכיבין דקלים כל היום. של ארבעה עשר בניסן דסברי לאו מלאכה חשובה היא: וכורכין את שמע. מפרש בפסחים במקום שנהגו [נו] שהיו אותרים שמע ישראל ולא היו מפסיקין ליתן ריוח בין חיבה לחיבה: לפני העומר כו'. ואע"ג דאמר רבי מאיר לעיל (דף סו:) מולאין שוקי ירושלים מלאין קמח וקלי שלה ברצון חכמים דגור דלמה אתי למיכל מיניה התם הוא דעסיק ביה טובא בקצירה וטחינה וקלי והרקדה ועוד שלה במקום פסידה הוה אבל אנשי יריחו דפסידא איכא וקנירה לחודה שרינן להו מודה רבי מאיר דברצון חכמים הוא מדע מדלא שרי גדישה: מתירין

נקצר: יא) מדרבי יונתן: יב) מאן שמעת ליה כו׳ מדקתני במתני׳ ולא מיחו מכלל דאיכא דמיחו ומאן שמעת ליה האי סברא דאיכא דמיחו (קצר: 8) מדרבי יונתן: 2) מאן שמנת לית כדי מדקתני במותני זלא מיחו מכלל דאימא דמיחו ומאן שמעת לית האי סברא דאינא דמיחו ולא מיחו מכלל דאימא דמיחו ומאן שמעת לית היא יסברא דאינא דמיחו ולא מיחו מכלל דאימא המיחו וקוצרין פלפו החומר בייד ולקצרין המיחו בייד מיחו להפיד המיחו בייד מיחו בייד מיחו

רבינו גרשום דריה. בן גילו מכלל דיש זקן ממנו: דכתיב אביב קלוי תקריב. לאו מכלל דאיכא דלאו , אביב ואינו ראוי להקריב ומאי ניהו נשרש וקא שרי ליה עומר: דלאו בר חרמש הוא. היינו דנשרש: ולעולם שחת. דאינו לחרמש לאדם: דלאו קמה. והיינו נשרש: אגם. היינו לאחר שהשריש ונתגדל כמעט קרום היליהוי שותו: אלא אמו רבא מהכא חג הקציר בכורי מעשיך אשר תורע משעת זריעה מתיר: סודני. ת״ח כלומר סוד ה׳ ליראיו: בשדה כתוב. מאחר שנאחז בשדה דהיינו השרשה: כתוב אחד או׳ דהינת השרשה: כתוב אחד או -וקצרות את קצירה. דמשמנו -וכתוב לקצור קודם העומד: וכתיב ראשית קצירכם. דמשמע דאסור לקצור קודם העומר: מסקום שאי אות מכדא. ומא יננהו בית השלחין לפי שתבואתה יבשה ואגן בעינן ברמל: אתה קוצה. קודם בעינן ברמל: אתה קוצה. קודם בעינן ברמל: אתה קוצה. קודם וועותר. היבי אל אנותו אמרה לעומר: ההיא לא מצית אמרת מדר' יונתן. דאמר אתיא ראשית ראשית מחלה כי היכי ראשית מחלה כי היכי המענין חיבין הכא נמי כולהו חמשת ממענין חיבין הכא נמי כולהו אסורין לקצור: מרכיבין דקלין כל היום. של "יד בניסן דאסור במלאכה דהא לא הויא מלאכה מודה בי וכורבין את שמע. אדמר ישא וראכי מצוך היים על לבכך וסברי רבכן אפי הכי מותר דלא משמע היום על כבר ולא מהי וסוצריו לפני לבבר ולא מהי וסוצריו לפני לבבר ולא מהי וסוצריו לפני לבבר ולא מהי וסוצריו לפני לבבך ולא מחר: וקוצרין לפני אתי למיכל: גמזיות. גידולין הבאיז לאחר מיכז כדאמר במסכת פסורים אבותים לא הקדישו חרוב ושקמה אלא לצורך קורות: נשר. פירות הנושרים: ושלא ברצון חכמים. דחיישינן דלמא יתלשו

שימה מקובצת

להא מילתא: כן קוצרין כו ולא גזרינז דילמא אתי למיכל ולא גורינן דילמא אחי למיכל מינה משום פסידא דאולי מינה משום פסידא דאולי לאיבוד אם משחין אותה מלקצור והא קמן דאין גודשין דבהא ליכא פסידא לאשהויי ובהא ליכא פסידא לאשהויי לבהמת דורינן דלמא אחי למיכל מיניה: ג) ומאכיל לבהמת דוקא לבהמה אכל לא לאדת דכשירת שומת לאדת דכשירת שומת לאדת הדכשירת שומת לאדת שומת לאדת שומת לאדת שומת לאדת שומת לאדת שומת לאדת שומת לאדתה בישירת שומת בישירת בישירת שומת בישירת בישירת בישירת שומת בישירת ב לאדם דקצירת שחת לאדם קצירה חשובה היא: ד) בזמן . שהתחיל: ס) אומר אף יקצור: ו) משהביא שליש. ואף לאדם פסידא דגופיה אבל הכא משום פסידא דאילן מנלן דשרי ונראה דבגמרא מפרש טעמא משום קצירת מצוה. גליון. קשה דאין זו סברא להתיר לקצור מפני הפסד הנטיעות כי אם משום